

23 februarie – 23 august 2017

6 luni

Ministrul Justiției

Legile justiției

Legea nr.303/2004 - privind statutul judecătorilor și procurorilor

Legea nr.304/2004 - privind organizarea judiciară

Legea nr.317/2004 - privind Consiliul Superior al Magistraturii

Asigurarea transparenței decizionale

2016 - consultări / transparență decizională

2017 - ianuarie–aprilie / consultări – avize CSM

urmează a treia rundă de avize de la CSM !

Admitere - INM

- candidații trebuie să fie apti din punct de vedere medical și psihologic, pentru exercitarea funcției de magistrat.
- să aibă vârsta minimă de 30 de ani.
- să aibă cel puțin 5 ani de activitate efectivă, desfășurată în una dintre profesiile juridice reglementate de lege.
- dispăre concursul pentru intrarea direct în magistratură, cu o vechime de 5 ani în alte profesii juridice.
- concursul de admitere la INM se va anunța cu cel puțin 6 luni înainte de data stabilită – în prezent se anunță cu 60 de zile înainte de data stabilită.
- auditorii de justiție vor beneficia de decontarea materialelor didactice.
- auditorii de justiție vor beneficia de cazare gratuită, în spațiile INM

dispozițiile legale privind incompatibilitățile și interdicțiile judecătorilor și procurorilor se vor aplica și auditorilor de justiție.

- auditorii de justiție vor avea dreptul la decontarea chiriei într-un plafon de până la 50% din suma care se cuvine, cu acest titlu, pentru magistrați, în situația în care nu sunt suficiente locuri pentru cazare.
- după încheierea cursurilor în cadrul INM, auditorii de justiție susțin un examen de absolvire prin care se verifică însușirea cunoștințelor, competențelor și abilităților necesare exercitării funcției de judecător sau de procuror, precum și un test psihologic.

Modificarea competențelor judecătorilor și procurorilor stagiați

- se propun modificări referitoare la competența judecătorilor stagiați, atât în materie civilă cât și în materie penală.
- judecătorii stagiați asistă și la ședințe de judecată cu alte tipuri de cauze decât cele prevăzute la alin. (1), prin rotație, la complete ale instanței constituite din judecători definitiv stabiliți de președintele instanței. În cauzele la care asistă, judecătorul stagiar întocmește un raport consultativ asupra cauzei și poate redacta proiectul hotărârii, la solicitarea președintelui completului
- judecătorii și procurorii vor fi supuși unei evaluări periodice privind calitatea activității, eficiența, integritatea și obligația de formare profesională continuă, iar în cazul judecătorilor și procurorilor numiți în funcții de conducere, și modul de îndeplinire a atribuțiilor manageriale.

Condiții de promovare

- 7 ani vechime efectivă în funcția de judecător pentru promovarea la tribunal sau la tribunalul specializat.
- 7 ani vechime efectivă în funcția de procuror pentru promovarea la parchetul de pe lângă tribunal sau parchetul de pe lângă tribunalul specializat.
- 8 ani în funcția de procuror, pentru a putea fi numiți în cadrul DIICOT sau DNA. În plus, candidații trebuie să nu fi fost sancționați disciplinar, să aibă cel puțin gradul de parchet de pe lângă tribunal, o bună pregătire profesională, o conduită morală ireproșabilă și să fi fost declarați admiși în urma interviului organizat de comisia constituită în acest scop.
- 10 ani vechime efectivă în funcția de judecător, pentru promovarea la curtea de apel.
- 10 ani vechime efectivă în funcția de procuror, pentru promovarea la parchetul de pe lângă curtea de apel.
- 15 ani vechime efectivă în funcția de procuror, pentru promovarea la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

- 18 ani vechime efectivă în funcția de judecător pentru promovarea în funcția de judecător la ÎCCJ. În plus, candidații trebuie să fi îndeplinit efectiv cel puțin 3 ani funcția de judecător la curtea de apel, să fi obținut calificativul „foarte bine” la ultimele 3 evaluări și să nu fi fost sancționați disciplinar în ultimii 3 ani.

Modificarea duratei mandatelor de conducere

- durata mandatelor de conducere se modifică de la 3 la 4 ani, pentru toate funcțiile.

Modificări în componența comisiilor de concurs

- din comisiile de concurs, pentru promovarea la ÎCCJ, vor face parte cadre didactice universitare având gradul de conferențiar sau profesor.

În prezent, respectivele comisii de concurs pot include și asistenți universitari.

Trecerea de pe funcția de procuror pe cea de judecător și invers.

- se menține posibilitatea ca un procuror să treacă pe funcția de judecător, iar un judecător să treacă pe funcția de procuror, însă numai la nivel de judecătorie sau parchet de pe lângă judecătorie.

În prezent, este posibil ca un procuror să devină judecător, direct la ÎCCJ

Separarea competențelor decizionale referitoare la cariera magistraților

- secția pentru procurori, din cadrul CSM, va decide în privința carierei procurorilor.
- secția pentru judecători, din cadrul CSM, va decide în privința carierei judecătorilor.

Redimensionarea schemei de conducere la ÎCCJ

- la ÎCCJ vor exista doi vicepreședinți, în loc de unul, cum este în prezent.

Procedura de numire în funcțiile de conducere de la ÎCCJ

- președintele și vicepreședinții ÎCCJ vor fi numiți de către Președintele României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii – secția pentru judecători, dintre judecătorii ÎCCJ care au funcționat la această instanță cel puțin 2 ani și nu au fost sancționați disciplinar.

Procedura de numire în funcțiile de conducere de la Ministerul public

- procurorul general al Parchetului de pe lângă ÎCCJ, prim-adjunctul și adjunctul acestuia, procurorul șef al DNA, adjuncții acestuia, procurorii șefi de secție ai Parchetului de pe lângă ÎCCJ și ai DNA, precum și procurorul șef al DIICOT și adjuncții acestora sunt numiți de secția pentru procurori, la propunerea ministrului justiției, dintre procurorii care au o vechime minimă de 10 ani în funcția de procuror.
- pe baza unei proceduri transparente, ministrul justiției formulează cel puțin două propuneri, dintre procurorii care au o vechime minimă de 10 ani în funcția de procuror.

Eliminarea posibilității de menținere în funcție a magistraților condamnați pentru vătămare corporală din culpă.

- se elimină posibilitatea menținerii în funcție a magistraților în cazul în care condamnarea sau amânarea aplicării pedepsei a fost pronunțată pentru infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (2) - (4) din Codul penal (vătămarea corporală din culpă).

Eliminarea posibilității menținerii drepturilor locative, după pensionare, ulterior și de către moștenitorii fostului magistrat

- se elimină prevederea potrivit căreia, în cazul pensionării pentru limită de vârstă, titularul contractului de închiriere și, după caz, soțul ori soția acestuia își păstrează drepturile locative pe tot parcursul vieții.

Eliminarea posibilității reîncadrării în funcția de judecător sau procuror, după pensionare, cu avizul CSM.

- se elimină posibilitatea reîncadrării în funcția de judecător, procuror ori magistrat-asistent, fără concurs și cu avizul CSM, la instanțele sau, după caz, la parchetele de pe lângă acestea în cadrul cărora au funcționat până la data pensionării.

Renunțarea la promovarea pe loc.

- renunțarea la promovarea pe loc - judecătorii și procurorii pot participa la concurs, în vederea dobândirii gradului profesional superior, însă, în toate cazurile, drepturile salariale vor fi plătite în funcție de postul pe care își desfășoară activitatea efectivă.

în prezent, un procuror de la parchetul de pe lângă judecătoria poate să dobândească gradul profesional corespunzător unui procuror de la PÎCCJ, să fie salarizat la cel nivel, deși continuă să își desfășoare activitatea la parchetul de pe lângă judecătoria.

Răspunderea magistraților

- Judecătorii și procurorii răspund civil, disciplinar și penal, în condițiile legii.
- se menține prevederea constituțională potrivit căreia: Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare.
- răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și este solidară cu răspunderea autorului faptei cauzatoare de prejudiciu.

în prezent, "Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea judecătorilor și procurorilor care și-au exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență".

- alin.6 – se abrogă

în actuala redactare - "Pentru repararea prejudiciului, persoana vătămată se poate îndrepta cu acțiune numai împotriva statului, reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice".

- După ce prejudiciul a fost acoperit de stat, în temeiul hotărârii irevocabile, statul se îndreptă cu acțiune în despăgubiri împotriva judecătorului sau procurorului care, a săvârșit eroarea judiciară cauzatoare de prejudicii.

în prezent, „După ce prejudiciul a fost acoperit de stat în temeiul hotărârii irevocabile date cu respectarea prevederilor alin. (6), statul se poate îndrepta cu o acțiune în despăgubiri împotriva judecătorului sau procurorului care, cu rea-credință sau gravă neglijență, a săvârșit eroarea judiciară cauzatoare de prejudicii”.

- Termenul de prescripție a dreptului la acțiune în toate cazurile prevăzute de prezentul articol este cel din dreptul comun.

în prezent - Termenul de prescripție a dreptului la acțiune este de un an.

Extinderea motivelor pentru care procurorul ierarhic superior poate infirma soluțiile adoptate de către procuror.

- Soluțiile adoptate de procuror pot fi infirmate motivat de către procurorul ierarhic superior, când sunt apreciate ca fiind nelegale sau netemeinice.

În prezent, legea prevede posibilitatea de infirmare doar pentru motive de nelegalitate !

Înființarea unei Direcții specializate, în cadrul Ministerului public, pentru efectuarea urmăririi penale în cazul infracțiunilor săvârșite de către magistrați.

- În cadrul PÎCCJ se înființează o direcție specializată având competența exclusivă de efectuare a urmăririi penale pentru faptele săvârșite de către judecători și procurori, indiferent de natura și gravitatea acestora.

Membrii CSM trebuie să se suspende din magistratură

- Membrii CSM desfășoară activitate permanentă și nu exercită activitatea de judecător sau procuror.

În prezent se poate opta între a se suspenda sau nu din activitatea de magistrat !

Inspekția Judiciară trece la Ministerul Justiției

- Se reorganizează Inspekția Judiciară, ca structură cu personalitate juridică în cadrul Ministerului Justiției, cu sediul în municipiul București.